

N

Nieuw: AMI-opleiding in Nederland

Erica Dirven en Joke Werwer

Anne Elzerman was montessorileidster en werd opleidingsmanager AMI-Nederland. Zij startte dit jaar een AMI-opleiding in Nederland: de opleiding voor specialisten op het gebied van het jonge kind (0-3) aan de Haagse Hogeschool. Erica Dirven en Joke Werwer vroegen haar hoe zij hiertoe kwam. En zij vertellen over hun eigen ervaringen met AMI-cursussen.

Het hoofdkantoor van de Association Montessori Internationale (AMI) bevindt zich al sinds 1947 aan de Koninginneweg 161 in Amsterdam, toen Maria Montessori daar kwam wonen. Maar pas dit jaar startten er AMI-opleidingen Nederland: in september een AMI-cursus voor assistenten in kinderdagverblijven in Amsterdam en half november aan de Haagse Hogeschool een opleiding voor specialisten op het gebied van het jonge kind (0-3). De specialist kan een leidster zijn in de montessorikinderopvang, een persoonlijk adviseur voor aanstaande ouders of een opvoedcoach. Deze opleiding wordt gegeven in het Engels en heet *Association Montessori*

International 0-3. Het is een 0-3 course for Assistance to Infancy in the Nido and Infant Community. Nido staat voor nest, de groep van baby's en dreumesen en de *Infant Community* is de groep voor peuters. Hoe kwam deze opleiding van de grond? Vijf vragen aan initiatiefnemer Anne Elzerman.

Kun je iets vertellen over je achtergrond qua opleidingen en werkervaring?

Op de pabo ontdekte ik dat de pedagogische en didactische aanpak die ik als kind op de Delftse Montessorischool had ervaren, voor mij een heel goede manier is om kinderen hun basisschooljaren te laten doorlopen. In leerjaar drie van de pabo koos ik dan ook voor extra verdieping in het montessorionderwijs. Op de Delftse Montessorischool werkte ik vol enthousiasme in de onderbouw met kinderen vanaf drie jaar. Ook deed ik ervaring op in een middenbouwgroep. In 2010

ging ik werken in de bovenbouw op montessorischool Leidschenveen. Daarnaast werd ik gevraagd om af en toe een gastcollega te verzorgen aan de montessorinascholing op de Haagse Hogeschool. Mede doordat ik tegenover niet-montessorianen steeds weer moest uitleggen wat de meerwaarde van de montessoriaanpak is, kreeg ik behoefte aan wetenschappelijke kennis over dit thema. Aan de Universiteit van Amsterdam volgde ik de tweejarige Engelstalige *Research Master Child Development and Education* waar ik in 2016 afstudeerde. Ik deed onder andere onderzoek naar verschillen tussen montessorischolen in Nederland.¹

Hoe kwam je in aanraking met de AMI-opleidingen?

Op de Delftse Montessorischool werkte Tessa Wessels. Zij volgde de AMI-opleiding in Amerika en vertelde mij veel over het specifieke karakter hiervan. Tijdens een vakantie heb ik daarom een bezoek gebracht aan een AMI-school in Toronto. Ik was erg onder de indruk van de sfeer op deze school en nam me voor om zelf ook een AMI-opleiding te volgen. Tot mijn verbazing ontdekte ik dat ik hiervoor niet in Nederland terecht kon. Ik bezocht het AMI-opleidingscentrum in Londen en reisde samen met mijn vriend langs diverse AMI-basisscholen en opleidingscentra in het noorden van Tanzania. Telkens opnieuw kwam ik geïnspireerd terug in Nederland.

¹ Zie voor meer informatie http://bit.ly/AMI_0-3 en ami-global.org of stuur een mail naar a.elzerman@hhs.nl

² Elzerman, A. & Volman, M. L. L. (2016). 'The variety among Dutch Montessori primary schools. Article in preparation.' Het artikel is nog niet voor inzage beschikbaar.

kinderen een montessorioopvoeding willen meegeven. Er is ook belangstelling vanuit het montessoribasisonderwijs. Behalve diversiteit in opleiding en ervaring kenmerkt deze eerste 0-3 opleiding zich door de grote variatie in nationaliteiten. Het is geweldig om een montessorioopleiding te doen met medestudenten uit Roemenië, Nederland, Spanje, Italië, Engeland, India, China, Zwitserland, Algerije en Turkije!

Je bent nu opleidingsmanager AMI-Nederland. Wat houdt dat in?

Het is altijd aan me blijven knagen dat er in ons land geen mogelijkheid bestaat om een AMI-opleiding te volgen. Geïnspireerd door Tessa Wessels, die inmiddels aan het hoofd staat van de succesvolle AMI-school Casa in Pijnacker, bedacht ik dat het mogelijk moest zijn om ook in Nederland een AMI-opleiding op te zetten. Na veelvuldig overleg met Lynne Lawrence en Barbara Millington van het AMI-hoofdkantoor in Amsterdam, kreeg ik groen licht om een 0-3 opleiding te starten. Ik heb met hulp van het AMI-hoofdkantoor en Nienhuis informatie verspreid over deze opleiding en al snel kwamen de eerste aanmeldingen. In juli mocht ik op Casa een workshop organiseren waar Patricia Wallner, de beoogde docent, als gast spreker een lezing verzorgde. Ondertussen heb ik plannen om ook de 3-6 en 6-12 opleidingen naar Nederland te halen. Gezien de vele reacties uit binnen- en buitenland ben ik ervan overtuigd dat ook hiervoor veel belangstelling zal bestaan. Nederland lijkt een aantrekkelijke locatie om de studie te volgen.

Wie nemen deel aan de opleiding?

Degenen die zich hebben ingeschreven zijn over het algemeen leidsters die al werken in montessorikinderdagverblijven. En er zijn ook een Chinese onderwijskundige, een in Nederland woonachtige Chinese met een master in Finance and Marketing en een directeur van een montessorikinderdagverblijf in India. Plus enkele ouders die hun

Wat denk je dat zo'n opleiding toevoegt aan de bestaande montessoricursussen in Nederland?

Niets ten nadele van de bestaande Nederlandse montessorioopleidingen en -cursussen! Integendeel, ze vormen voor veel leerkrachten een onmisbare basis om goed te kunnen functioneren in het montessorionderwijs in Nederland. En wanneer een leidster het gedachtegoed van Maria Montessori meer in detail wil bestuderen, is een AMI-opleiding de aangewezen weg. Het bijzondere aan onze opleiding is dat we daadwerkelijk jonge kinderen zullen verwelkomen in de door ons voorbereide omgeving. Studenten krijgen hierdoor de mogelijkheid om deze kinderen gezamenlijk, onder leiding van Patricia Wallner, te observeren.

Hoe kwam de connectie met de Haagse Hogeschool tot stand?

Omdat ik voor de opleiding onderdak zocht, klopte ik aan bij de opleidingsmanager van de pabo van Haagse Hogeschool, waar ik inmiddels zelf als docent werkzaam ben. Vooralsnog kan de AMI Nederland hier over een leslokaal beschikken. Om organisatorische redenen is de AMI ondergebracht bij Masters & Professional Courses, een onderdeel van de Haagse Hogeschool dat o.a. (internationale) hbo-masters verzorgt, maar met nadruk moet worden vermeld dat de AMI géén hbo-master is.

Ervaringen van de auteurs met de AMI-opleiding

Erica Dirven volgde haar AMI-opleiding in Londen (2005-2006) en Joke Werwer in Londen (1970-1971 voor 3-6 jaar) en in Denver (2003-2004 voor 0-3 jaar). Hun ervaringen komen overeen.

'Er wordt het uiterste van je gevraagd en je leert ongelooflijk veel. Je krijgt niet alleen montessoritheorie voorgeschoteld, maar ook de laatste wetenschappelijke inzichten. Het brein wordt belicht, de fysiologische ontwikkeling van het lichaam vanaf conceptie, de voeding die nodig is om dit proces te ondersteunen (zowel lichamelijk als geestelijk) en de ontwikkeling van cognitie en bewustzijn. Daarnaast hebben deze opleidingen een sterk reflectieve kant. Je verandert door het volgen van zo'n cursus, doordat je bij elke stap aangemoedigd wordt jezelf onder de loep te nemen: "Wie ben ik en wat heeft mijn handelen voor effect?" Ook het ambacht heeft een belangrijke plek. Een cursist maakt kleding voor de baby en krijgt hierdoor kennis over stoffen in relatie tot de babyhuid en het bewegen van de ledematen. Het maken van mobiles laat je nadenken over de ontwikkeling van het oog. Het maken van materiaal voor het grijpen leert je over de grootte van de kinderhand en het proces van reiken tot grijpen en uiteindelijk begrijpen. De hand heeft een directe relatie tot het brein. Het brein stuurt de hand en de hand voedt het brein. De cursist leert deze relatie zo via zijn eigen lijf te leggen. Puur montessori. Die nadruk op de hand is de katalysator van een bewustwordingsproces. Je gaat voelen wat een kind ook voelt bij het ontdekken van zijn omgeving. Dit geeft richting aan het interpreteren van observaties. Het urenlang aaneengesloten observeren van pasgeborenen, baby's en dreumesen is een vereiste. Hiermee krijg je zicht op de algehele ontwikkeling die het kind doormaakt.'

22

23

